

BEROEPS- BELANGEN

DE TITEL VAN „TANDARTS”.

„De titel van tandarts verleent de bevoegdheid tot het uitoefenen der tandheelkunst.

De titel wordt verkregen door het met goed gevolg afleggen van het practisch tandheelkundig examen.

Dat examen omvat :

- a) het verrichten van tandheelkundige behandeling op het phantoom ;
- b) de diagnostiek, de pathologie en de therapie van de tand- en mondziekten ;
- c) de recepteerkunde, voor zoover noodig tot het voorschrijven van plaatselijk werkende geneesmiddelen voor ziekten van de tanden, van de tandkassen en van het tandvleesch, voor zoover die afhankelijk zijn van de ziekten van de tanden ;
- d) het vervaardigen en plaatsen van kunsttanden en -gebitten.”

Aldus artikel 8 van de Wet van 25 December 1878, „houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandarts, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, zoolals dit artikel in 1913 is gewijzigd.

Dit is duidelijke taal en een leek op het gebied van wetten lezen zal zich vermoedelijk afvragen, wat nu zelfs een haarkloverige jurist daarover nog te beweren zou hebben. Zoodanige leek wete dan, dat een jurist er eerst dan het zwijgen toe doet, indien niet alleen de woorden van een artikel, doch ook de geschiedenis daarvan, het verband met andere artikelen en wetten en de geschiedenis daar weer van en dat alles, indien het eenigszins mogelijk is, bezien in het licht van billijkheid en goede trouw, hem de overtuiging hebben gegeven, dat datgene, wat een ander even conscientieus rechtsgeleerde eruit las, onjuist is.

Zoo zal de jurist zich bij beschouwing van bovenstaand artikel onmiddellijk voor een aantal vragen gesteld zien, zooals: hoe was dan de toestand vóór 1913? Waarom is de Wet toen gewijzigd? Welke invloed heeft die wijziging voor de menschen van vóór 1913? Zijn er nog categorieën, die niet onder dit artikel vallen en zich toch tandarts mogen noemen? Allemaal vragen, die waarlijk een nader onderzoek wel waard zijn.

Bezien wij den toestand van vóór 1913, den tijd dus dat het geciteerde artikel nog ongeborn was. Voor de Wet bestonden er toen slechts „tandmeesters”, die bevoegd waren de tandheelkunde uit te oefenen, waaronder verstaan werd de plaatselijke behandeling van ziekten der tanden, der tandkassen en van het tandvleesch, en welke titel werd verkregen door het met goed gevolg afleggen van het practisch examen, „waarbij voldoende bewijzen gevorderd werden van practische kennis van de operatieve tandheelkunde en van het inzetten van kunsttanden en gebitten”.

Ziet men nu daartegenover, dat de wetgever in 1913 den tandarts bevoegd verklaarde tot: a) de plaatselijke behandeling 1e. van de ziekten van de tanden; 2e. van de tandkassen en van het tandvleesch, voor zoover die afhankelijk zijn van de ziekten van de tanden; 3e. van de anomalieën van stand der tanden; b) de toepassing van de tandprothese, dan is de eerste indruk, dat er in 1913 wel heel wat in den toestand gewijzigd is en dat er toen een verschil is ontstaan tusschen den titel en de bevoegdheid van den „tandmeester” en den „tandarts”. In het hierna volgende hopen wij U aan te toonen, dat dit geenszins het geval is.

Allereerst wat de bevoegdheid betreft. Op het eerste gezicht geeft de nieuwe omschrijving daarvan een heel wat ruimere indruk dan die van de tandmeesters, waarin de behandeling van de anomalieën van den stand der tanden en de toepassing van de tandprothese ontbreken, zooals wij hierboven gezien hebben. Uit de omschrijving van hetgeen voor den tandmeester als kennis van het practische examen geëischt werd, blijkt echter, dat ook hij reeds dezelfde bevoegdheden had. Trouwens het spreekt vanzelf, dat tandmeester en tandarts, beiden volgens de Wet tot de uitoefening van de tandheelkunde bevoegd, volkomen gelijke bevoegdheid hadden. Hoe hadden anders de patiënten vóór 1913 afdoende behandeld kunnen worden, zonder dat de tandmeesters hun bevoegdheid overschreden? De ruimere omschrijving van de bevoegdheid van den tandarts bedoelde dan ook niets anders te geven dan een duidelijke opsomming van wat men al lang onder tandheelkunde verstond. Dat de behandeling der anomalieën niets nieuws was voor den tandarts blijkt bovendien daaruit, dat deze

nieteens onder de nieuw geformuleerde exameneischen voorkwam en met de uitdrukkelijke vermelding van de toepassing der tandprothese werd slechts buiten twijfel gesteld, dat alleen de tot de volledige tandheelkunde bevoegden daartoe bevoegd waren en dat ieder ander, die deze als beroep en buiten noodzaak zou toepassen strafbaar zou zijn.

Volgt hieruit dus al, dat bevoegdheid van tandmeester en tandarts volkomen gelijk waren; de wetgever heeft dit in een z.g. overgangsbepaling zelf nog eens uitdrukkelijk bevestigd, daarin nml. bepalende, dat ieder, die al bevoegd was tot uitoefening der tandheelkunde die bevoegdheid *behiel*d. Was er in die bevoegdheid verschil geweest, dan zou dit in deze bepaling tot uiting hebben moeten komen.

Bezien wij thans de vraag of de vroegere tandmeester dezen titel ook na 1913 behouden heeft, of dat ook hij toen den titel van tandarts gekregen heeft.

Dat dit inderdaad een vraag is moge hieruit blijken, dat men zeer goed zou kunnen redeneeren: art. 8 van de Wet van 1878 — boven geciteerd — verbindt sedert 1913 den titel van tandarts aan een examen, waarvan de onderdeelen nauwkeurig zijn opgesomd. De tandmeester heeft weliswaar een practisch examen afgelegd, doch *niet dit* examen, immers slechts één, waarbij voldoende bewijzen gevorderd werden van practische kennis der operatieve tandheelkunde en van het inzetten van kunststanden en gebitten. Ergo heeft hij den titel van tandarts nooit verkregen; hij blijft dus slechts gerechtigd zich tandmeester te noemen.

De geschiedenis van de wettelijke titelwijziging duidt er echter op, dat het wel degelijk de bedoeling van den wetgever van 1913 geweest is, dat ook de tandmeester zich voortaan tandarts zou noemen. Wat was immers de aanleiding tot deze wijziging en waarmede werd deze bij de parlementaire behandeling der Wet gemotiveerd? Met het feit, dat deze titel al volkomen ingeburgerd was. In de practijk noemde de tandmeester zich al tandarts. Het was dus slechts een aanpassing aan den bestaanden toestand. Hierbij mag als historische bijzonderheid niet onvermeld blijven, dat de toenmalige Minister Heemskerk, die deze wijziging in zijn wetsontwerp had voorgesteld, dit onder druk van de zijde der artsen — die trouwens niets meer of minder wilden, dan dat alleen zij tot de uitoefening der tandheelkunde zouden worden toegelaten, die het artsexamen hadden afgelegd, m. a. w. een terugkeer naar den toestand van vóór 1876 — nog in dier voege gewijzigd had, dat de titel voortaan toch niet „tandarts”, doch „tandheelkundige” zou zijn, doch dat de titel van „tandarts” tenslotte op amendement

van het Tweede-Kamerlid van Hamel toch in de Wet werd opgenomen.

Het is daarom volstrekt niet aannemelijk, dat de bedoeling was van deze wetswijziging, dat voortaan alleen zij, die daarna het toen in de Wet nieuw geregelde praktische examen zouden afleggen, zich „tandarts” mochten noemen, terwijl de tandmeesters, die zich in de practijk allang tandarts noemden — en op grond waarvan nota bene de titel in de Wet gewijzigd werd — wettelijk tot dezen titel niet gerechtigd zouden zijn. Neen, in 1913 is de titel „tandmeester” verdwenen en heeft over de geheele linie voor allen, die bevoegd waren de volledige tandheelkunde uit te oefenen, plaats gemaakt voor den titel „tandarts”.

Op aardige wijze vindt dit nog zijn bevestiging in de Wet zelve. Immers art. 8 van de bovenvermelde Wet van 1876 bepaalt, dat de „tandartsen” van hun vestiging in een andere Gemeente moeten kennis geven aan den inspecteur en aan den Burgemeester hunner nieuwe woonplaats. Zou de titel „tandmeester” niet in dien van „tandarts” veranderd zijn, dan zouden de „tandmeesters” zich van deze bepaling niets behoeven aan te trekken. Dat dit de bedoeling zou zijn, zal wel niemand willen volhouden.

Hierbij komt nog dit. Niet alleen, dat de wijziging van den titel aanpassing aan een ingeburgerde practijk beteekende, ook de z.g. verzwaring der exameneischen was eigenlijk niets anders dan een consolidatie van een bestaanden examentoestand. Immers al vóór 1913 waren practisch de exameneischen met de eischen der practijk meegegroeid. Ook de opleiding der tandmeesters en hun bekwaamheid was dus geen reden om tusschen hen en de menschen van na 1913 onderscheid te maken. Trouwens, zooals wij reeds gezien hebben, was hun bevoegdheid ook volkomen gelijk.

Dat men er in de practijk evenzoo over dacht, blijkt nog uit een ons bekend geval, waarin een „tandmeester”, die zich na de wetswijziging voor het afleggen van het praktische examen aanmeldde daartoe, als zijnde volkomen overbodig, niet toegelaten werd.

In den aanvang stelden wij nog de vraag, of er buiten de tandartsen nog categorieën waren, die niet onder het aan hoofde van dit opstel geciteerde artikel vallen en zich toch tandarts mogen noemen. Dit is inderdaad het geval; het zijn de artsen, die bevoegd zijn ook den titel van tandarts te voeren.

Deze bevoegdheid ontleenen wij aan art. 3 der Wet van 1 Juni 1865 „regelende de uitoefening der Geneeskunst”, welk artikel luidt:

„Alleen de geneeskundige mag binnen de grenzen zijner

bevoegdheid in het openbaar aankondigen, dat hij de geneeskunst uitoefent, of een titel voeren, die hem aan het publiek als geneeskundige aanwijst”.

Dit zit zoo: De tandheelkunde — dit staat vast — is een onderdeel van de geneeskunst en de arts in gelijke mate als de tandarts tot de uitoefening der tandheelkunde bevoegd. Noemt de geneesheer zich nu tandarts, dan voert hij een titel, die hem binnen de grenzen zijner bevoegdheid als geneeskundige aanwijst. Hij moge de speciale vaardigheid op dit gebied missen, het publiek wordt door dezen titel geenszins misleid, want tot het toepassen van een tandheelkundige behandeling is de arts inderdaad volledig bevoegd en dat en niet meer geeft hij tegenover het publiek met den titel „tandarts” aan. Ook een hoogst onbekwame tandarts, mag zich tandarts noemen en misleidt daarmee het publiek niet.

Men begrijpe ons overigens op dit punt goed. De Wet geeft niet met zooveel woorden den titel van „tandarts” aan den arts, doch deze kan krachtens zijn bevoegdheid, dien titel voeren zonder in strijd te komen met de Wet. Hier doet zich derhalve het merkwaardige feit voor, eenerzijds, dat art. 8 van de Wet van 1878 — in den aanvang geciteerd — den titel van tandarts aan een speciaal examen en vervolgens aan dezen titel de bevoegdheid tot het uitoefenen der tandheelkunde verbindt, anderzijds, dat art. 3 van de Wet op de Geneeskunst omgekeerd aan de bevoegdheid wederom het recht verbindt den titel van tandarts te voeren.

's-Gravenhage. April 1935.

Mr. JOHAN HOLLANDER.